

פ.ע.

פרוטוקול מס' 31/ב

מישיבה ועדה העבודה
שהתקיימה ביום ד', א' באלול תשי"ג (12.8.53)
(בשעה 9.00)

חברי הוועדה:

נוכחי:

א. סטופ	ע. גוברין - היו"ר
ס. קלמר	ה. ברגר
א. שוסטק	ז. טברסקי
ר. שרי	ח. לסרן
א. תבורי	ב. מינץ

מוזמנים:

- ה' בר-ניב - היועץ המשפטי של משרד העבודה.
- ה' לחובר - מטעם משרד העבודה.
- ה' ויינס - מטעם משרד המשפטים.

ד. בסתובי	ז. חת
א. וילבסקה	ק. כהנא
פ. חמדאן	א. דימלס

חסרו:

חוק שירות לאומי, תשי"ג-1953.

סדר-היום:

היו"ר ע. גוברין:

פוחח את הישיבה.
אנחנו עומדים בסעיף 14.

ב. מינץ:

לפני שנמשיך את הדיון על החוק, אני רוצה למסור את הסתייגותי לסעיף 10. אנחנו מציעים להוסיף את המלים: "הוגשה בקשה לשחרור או לדחיית השירות, חדחה חובה השירות עד למחן חשובה ע"י הוועדה".

סעיף 14:

ס. קלמר: לדעתי, צריך לנסח את הסעיף בלשון נקבה, כי המדובר הוא על נשים.

ה' ויינס: ככל החוקים אנו נוקטים לשון זכר, והכוונה היא גם לנשים.

ב. מינון:

אני מבקש מאת היועץ המשפטי להסביר לי מדוע קבעו בחוק זה עונשים כה גדולים.

ה' בר-ניב:

לפי חוק הפירושים, כל עונש המוצא ביטוי בחוק, פירושו גבול העונש ולא העונש עצמו.

ב. מינון:

לדעתי, העונשים המורים סדי, אני מציע כי בעד סירוב לציית להוראה או התרשלות

במילוייה, ייקבע עונש של מאסר שלוש חדשים או קנס של 100 ל"י; בעד אי-מילוי חובה המוטלת לפי חוק זה בכוונה להשתמש בשירות לאומי - מאסר עד שנה או קנס של 1000 ל"י.

א. שוטט:

הסעיף הוא מוזב ביותר, אם אדם מסרב במפורש לציית להוראה, הוא מקבל עונש קטן יותר; אם לא מילא חובה המוטלת עליו לפי חוק זה בכוונה להשתמש בשירות לאומי, הוא מקבל עונש גדול יותר, כלומר, בעד מעשה זיון מקבלי עונש גטן יותר מאשר בעד אי-מילוי חובה בלי סירוב במפורש אלא בכוונה להשתמש בשירות לאומי.

אני חושב שאין צורך לחלק את הסעיף

ל-2 סוגי עבירות, סירוב ואי-מילוי. אני מציע לכתוב, כי אדם שסירב לציית להוראה או לא מילא חובה המוטלת עליו לפי חוק זה בכוונה להשתמש בשירות לאומי - יוטל עליו עונש מסויים.

ט. קלמר:

אני מציע שהעונש לא יעלה על חופת השירות - 24 חדשים.

ה' ויינש:

הסעיף הזה מבחין באופן ברור בין עבירות שהאשה עוברת עליהן בחוק השירות, מבלי

להשתמש בהשירות - וזאת היא יכולה לעשות בשתי דרכים: לטרב לציית להוראה או להתרשל במילוייה - לבין השתמטות מהשירות בכלל, וזאת אפשר לעשות בשתי דרכים: לא להופיע בכלל לשירות, או לא למלא את החובות בצורה כזאת שזה באופן מעשי משתווה וזהה עם השתמטות גמורה מן השירות בכלל. גם חוק שירות בטחון מבחין בין שתי עבירות: אי-מילוי פקודה בחוק השירות - ועל כך מוטל עונש של מאסר 5 שנים - והשתמטות מהשירות בכלל, ועל כך מוטל עונש מאסר של 15 שנה.

ב. מינון:

אני חושב, כי מי שלא מילא חובה המוטלת עליו לפי חוק זה, לא עבר עבירה כה גדולה

שצריך להטיל עליו עונש של מאסר במשך 3 שנים.

ה' בר-ניב:

החוק יכול להביא בחשבון את הזרכים המיוחדים של הבנות הללו, אבל לאחר

שקובעים את החובה, מוכרחה המדינה להתיחס אליה באותה הרצינות או בפרופורציה מסויימת של רצינות כמו לחוק שירות בטחון, כי זהו תחליף אי-אפשר לאמר כי מי שלא מילא את חובתו לפי חוק שירות הבטחון, דינו - עד 15 שנות מאסר, ובאותו זמן להוריד את כוחד הראש של המדינה לגבי חוק זה.

ב. מינון:

אינני מקבל את הדעה שחוק זה הוא תחליף לחוק שירות הבטחון, וגם לגבי חוק שירות

הבטחון אינני מסכים לעונש של מאסר במשך 15 שנה, אני עומד על דעתי, להקטין את העונש המוטל לפי חוק זה.

היו"ר ע. גוברין:

אם נקבע עונשים קלים יותר, הדבר
יכשיל מספר רב יותר של בנות.

הצעה חבר-הכנסת ב. סינץ, לקבוע עונש של
מאטר 3 חדשים או קנס של 100 ל"י בעד סירוב
לצייח להוראה או התרשלות במילוייה, ועונש
של מאטר עד חנה או קנס של 1000 ל"י בעד
אי-מילוי חובה המוטלת לפי חוק זה בצוונה
להשתמש ששירות לאומי - ל א נ ת ק ב ל ה.
הסתייגות: ב. סינץ

הצעה חבר-הכנסת א. זוטסק, לקבוע עונש אחר בעד
שתי העבירות, סירוב ואי-מילוי חובה -
ל א נ ת ק ב ל ה.

הצעה חבר הכנסת ס. קלמר, לקבוע שהעונש המוטל
לפי חוק זה לא יעלה על תקופת השירות - 24 חדשים -
ל א נ ת ק ב ל ה.

ב. סינץ:

אני מציע להפריד בין שתי העבירות,
בין סירוב לצייח להוראה לבין התרשלות

במילוייה, כי הן אינן שוות.

ה' בר-ניב:

יש בחוק הפלילי חורה חממה כוונת
מחזכה (מנס-ראה) וכוונת מעטה, אבל
בכל-זאת יש נקרים שמדגישים את הכוונה ויש נקרים שאין מדגישים אותה,
אם מדגישים את הכוונה, חייבים להוכיח כוונה מיוחדת.

ה' ויינס:

דוקא העמדת שני הסעיפים יחד כדגיש
את הצד הפלילי של התרשלות, כאשר
אנחנו כותבים התרשלות במילוי חפז יחד עם הסירוב לכלא פקודה,
זה כאילו כתבנו התרשלות פלילית, ולכן חשוב לצייח את שתי העבירות
ביחד כדי להדגיש את החיובות.

היו"ר ע. גוברין:

סינץ
לדעתי, הצעה חבר-הכנסת באה רק להחמיר
את העונש, דבר שהוא אינו מעוניין בו.

א. סטופ:

כלבי אני נוטה לקבל את הצעה חבר-הכנסת
סינץ, אך היות ואני יוצא מחוץ ההנחה
שזה ענין ליוריסטים הנחקלים בניסוח זה בחוקים רבים, אני מציע להסיר
זאת להחלטתם.

ה. למדן:

גם חבר-הכנסת סינץ וגם היו"ר הועדה
מחזיקים להקל את העונש, ולא להחמירו.
הניסוח אינו חשוב, נסאירו ליועצים הכספטיים.

ה' בר-ניב:

נכון אמר חבר-הכנסת סטופ, זוהי בעיה
משפטית, אם נשנה את נוסח הסעיף בחוק,
נצטרך לשנות את נוסח סעיפים דוכים בחוקים אחרים.

הצעה חבר-הכנסת סינץ, להפריד בין שתי העבירות,
בין סירוב לצייח להוראה לבין התרשלות במילוייה

ע.ע.

ועדת העבודה
12.8.53

סעיף 15:

מה דין אשה שהשתמטה מסירות לאומי
לפי חוק זה והגיעה לגיל 40, האם

ט. קלמר:

יקחו אותה אז לסירות?

דיני התישנות עכירות החלים במדינה
יחולו גם על חוק זה.

ה' בר-ניב:

סעיף 15 נתקבל.

סעיף 16 נתקבל.

סעיף 1:

אני מבקש להסביר לי את פירוט חמס
הסלים האחרונות של הסעיף: "...בטרם

ב. סינץ:

היכנס חוק זה לתקפו.

סעיף 17 אומר, כי חוק זה אינו חל
על אשה שפוטר מהחובה לשרת בצבא

ה' בר-ניב:

לפני שחוק זה יכנס לתקפו.

אני מציע לסעיף 17 את התיקון הבא:
"חוק זה אינו חל על אשה שפוטר מחובת

ט. קלמר:

שירות בטחון, תש"ט-1949, הן אם פוטר לפני היכנס חוק זה לתקפו
והן לאחר מכן ובלבד שבקשתה לפטור מחוק שירות בטחון הוגשה לפני יום
א' באב תשי"ג."

לפי סעיף זה, אם בחורה הגישה ב-1
ביולי בקשה לפטור מחוק שירות בטחון

ה' בר-ניב:

ומסיבה זו או אחרת הבקשה טרם נידונה והבחורה לא קיבלה את הפטור
עד ה-1 בספטמבר, החוק חל עליה, חבר-הכנסת קלמר מציע לא להעניש
בנות על כך שמסיבה זו אחרת בקשותיהן, שהוגשו בזמן, טרם הגיעו
לדיון ולהחלטה.

אני חומך בהצעת חבר-הכנסת קלמר.

ב. סינץ:

אני מציעה שכל הבנות אשר קיבלו
פטור מחוק שירות בטחון בגלל היותן

ח. למדן:

דתיות, החול עליהן חובה השירות הלאומי, כלומר, אני מציעה למחוק
את סעיף 17.

הצעת חברת-הכנסת ח. למדן, למחוק את סעיף 17
ל א נ ת ק ב ל ה

הצעת חבר-הכנסת קלמר, לנסח את סעיף 17:
"חוק זה אינו חל על אשה שפוטר מחובת שירות
בטחון, תש"ט-1949, בין אם פוטר לפני היכנס
חוק זה לתקפו ובין לאחר מכן, ובלבד שבקשתה
לפטור מחוק שירות בטחון הוגשה לפני א' באב
תשי"ג (13.7.53) - נ ת ק ב ל ה

ע.ע.

ג. מינץ:
אני מציע לקבל את הצעת חבר-הכנסת
קלטר בחיקון קל: במקום המלים
"א' באב תשי"ג" לכתוב את המלים "בטרם היכנס חוק זה לתקפו".

ישנם מקרים של בנות סגיומן לצבא
נדחה בגלל היותן סודות, ועל-כן גם לא הגישו כל בקשות לפטור.
לפי סעיף זה, חוק חירות לאומי יחול גם על בנות כאלו.

מ. קלטר:
לדעתי, יש טעם בהצעת חבר-הכנסת
מינץ.

הינ"ר ע. גוברין:
הצעת חבר-הכנסת מינץ דנה במקרים
מיוחדים, אשר הוועדה אינה יכולה
להיכנס לפרטיהם. לפי ענינות דעמי, אלמתי הנוגעים בדבר צריכים לבוא
בדברים עם המשרד ולברר את ענינם הקונקרטי. כלבר זאת, איזה אסון
יהיה בזה שיקחו את הכורה מירושלים ויעבירוה להורות כמעברה או
ביישוב עולים אחר?

ג. מינץ:
אני סוותר על ההצעה.

סיפתנו הציעה בטלי את הכנסת, שכדי
להוריד כל חסר שהכוונה היא כספית, כל הבחורות הפיורות מסירות זה
לא תקבלנה כל מסכורת בשום עבודה.

אשר לענין הקונקרטי, אולי תוכל
הועדה להסליץ בפני השר, שיהיה אחראי לחוק זה, לעיין בהצעתי זוף?

הינ"ר ע. גוברין:
הועדה אינה יכולה - ולדעתי, גם לא
צריכה - להסליץ על ענין שלא ביררה
אותו עד תומו. ישנן ועדות פטור אשר תעסוקנה בזה.

ה' בר-ניב:
יש לי שני תיקונים קלים לחוק, שאינם
מעוררים כל בעיה פוליטית, אך דרושים

להשלמת החוק.

החוק אינו עונה על שאלת תאונות עבודה
לבנות בשירות לאומי והפיצויים לבנות אלו, כי אין פה יחסי עובד
ומעביד. על-כן יהיה צורך להוסיף בחוק סעיף בענין זה.

הוחלט להוסיף לחוק את הסעיף כדלקמן:
לענין פקודת הפיצויים לעובדים 1947
וכל חוק בדבר ביטוח עובד בפני פגיעה
בעבודה - דין בת שחחוייב בשירות לאומי
כדין עובד ודין מי שהיא עובדת אצלו כדין
מעבידה.

ה' בר-ניב:
הענין השני הוא זה. לפי חוק זה,
יכולים להטיל חובות טובות על הבת
בשירות לאומי, אך יש גם צורך להטיל חובות על מי שהבת בשירות לאומי
עובדת אצלו, למשל, בענין תשלום הכסף. יתכן שבביצוע החוק בקבע
מקומות העבודה כשליטי את הכסף למקום מרכזי, אשר ישלם אח"כ לכל
הבנות בשירות לאומי. מתוך זה, יש צורך להוסיף את הסעיף: "המפקח
רשאי לקבוע בצו חובות אדם שאצלו עובדת בת שחחוייב בשירות לאומי".

ע.ע.

ועדת העבודה
12.8.53

הוחלט להוסיף לחוק את הסעיף כדלסקן:
"המפקח רשאי לקבוע בצו חובות אדם
שאצלו עובדת בת שתחוייב בשירות לאומי".

היו"ר ע. גוברין:
אני מבקש מאת כל מי שיש לו הסתייגויות
לחוק זה למסור אותן כחר ליועץ-המשפטי
על-מנת שינסח אותן, ונוכל להניח את החוק על שולחן הכנסת.

(הישיבה ננעלה בשעה 10.45)